

Management of Early Childhood Development Centers in Loei Province

Chabaprai Sangchomphoo¹

Sukhum Prommuangkun²

Nutjareeporn Thumsongkram³

Abstract

The objective of this research is to investigate and compare the conditions and management problems of Early Childhood Development Centers (ECDC) under the Local Administration Organizations in Loei Province. Data were collected through interviewing a sample of 351 persons who were responsible for overseeing the ECDCs. These interviewees were disaggregated into 36 educational promoters, 117 office staff and 198 committee members of the ECDCs. The instrument employed in the data collection was a set of rating scales. The statistical techniques used in the analyses of data were: frequency counts, percentages, mean values, standard deviation, t-test and F-test.

This research demonstrates that, although there were some management issues, on the whole the ECDCs were not laden with management problems. It also indicates that, when classified by positions and levels of educational attainment, the differences in the way the interviewees perceived of the situations and management problems at the ECDCs were significant. However, there were no significant differences when a comparison was made between the Municipalities and Tambon Administration Organizations.

Keywords: Management, Early childhood development centres, Local administrative organizations

¹ Master degree candidate in Educational Administration, Faculty of Education, Loei Rajabhat University

² Lecturer, Faculty of Education, Loei Rajabhat University

³ Educational Supervisor, Loei Primary Education Service Area Office 1

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเลย

ชะบาไพร แสงชมภู¹สุขุม พรหมเมืองคุณ²นัจรีภรณ์ ทุมสงคราม³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 351 คน จำแนกเป็น กลุ่มผู้ส่งเสริมการจัดการศึกษา 36 คน กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน 117 คน และกลุ่มคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 198 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า ในภาพรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย มีสภาพและปัญหาทางด้านการบริหารจัดการไม่มากนัก ผู้ให้ข้อมูลที่มีความแตกต่างกันทางด้านตำแหน่งหน้าที่และวุฒิทางการศึกษา จะมองเห็นถึงสภาพปัญหาและลักษณะของปัญหาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแตกต่างกัน ส่วนผู้ที่ทำงานในเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลจะมองเห็นสภาพปัญหาและลักษณะของปัญหาไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

¹ นักศึกษาคณะครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

² อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

³ ศึกษานิเทศน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1

บทนำ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ตระหนักถึงความสำคัญของเด็กซึ่งเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่า และมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต จึงได้กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นในปี พ.ศ. 2547 ซึ่งเดิมประกอบด้วย 4 มาตรฐาน ได้แก่ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน (กันยา สงค์คลัง และศุภวัฒนากร วงศ์ชนวสุ, 2554) ทั้งนี้ปัจจุบันได้มีการปรับปรุงมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นใหม่ในปี พ.ศ. 2553 โดยปรับปรุงมาตรฐานออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2553 อ้างถึงใน สุทธิญาณกรณ แก้วพิจิตร และลิลี โกศัยยานนท์, 2553) ส่งผลให้การบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องปฏิบัติตามที่กำหนด และจะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข กำหนดอีกด้วยเช่นกัน ซึ่งความไม่พร้อมด้านทรัพยากรในการบริหารจัดการ เป็นเหตุให้การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคุณภาพไม่เท่าเทียมกันในแต่ละแห่ง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ภายใต้การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในด้านวิชาการ งบประมาณ และการพัฒนาบุคลากร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่วนราชการต่าง ๆ ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเอง ถือว่าเป็นสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 และมาตรา 18 แต่ก็ยังมีความแตกต่างหลากหลาย ทั้งในด้านโครงสร้างการบริหารงาน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคลากร ด้านการบริหารงานทั่วไป รวมถึงการพัฒนาคุณภาพ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องรับผิดชอบต่อภารกิจในการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานศึกษาแห่งหนึ่งของตำบลที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานในการให้บริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนในด้านการให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัยอายุ 3-5 ขวบ อย่างทั่วถึง เพื่อเติบโตเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพในอนาคต (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2553 อ้างถึงใน พิษญา เต็มวงษ์ สมศักดิ์ สีดาฤทธิ และชยานันท์ มนเพียรจันทร์, 2558)

สำหรับปัญหาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีความไม่เท่าเทียมกันในการบริหารจัดการและเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการตรวจประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเลย ที่มีอยู่ทั้งสิ้น จำนวน 373 แห่ง ซึ่งมีรูปแบบการจัดตั้งศูนย์ฯ 2 ลักษณะ กล่าวคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลตำบลรับผิดชอบจัดตั้งเอง

และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการถ่ายโอนจากหน่วยงานอื่นตามพระราชบัญญัติกำหนด เนื่องด้วยความแตกต่างของสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจและนโยบายของคณะกรรมการการบริหารแต่ละแห่ง อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ต่างกันไป ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยของ สมยศ มีศิลป์ (2550) ที่พบว่า ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณและด้านวิชาการ ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน เป็นเหตุทำให้การพัฒนาศักยภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่สามารถดำเนินการไปได้อย่างเต็มที่

จากสภาพและปัญหาการดำเนินงานของการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษา ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และดำเนินการหาแนวทางการพัฒนาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานสำหรับรองรับการประเมินจากทั้งภายในและภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตลอดจนนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางสำหรับวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมในการตรวจรับรองคุณภาพการศึกษาของท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ผู้ให้ข้อมูล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการเด็ก (Convention on the Rights of the Child) และการจัดการศึกษาก่อนวัยเรียน ตามแนวคิดของ Jean – Jacques Rousseau (1712-1778) ซึ่งเชื่อว่าผู้ที่เปี่ยมเมตตาธรรมนั้นจะเป็นผู้ดูแลเด็กได้ดีที่สุด และหัวใจทางการศึกษาคือชีวิตในครอบครัว การเรียนรู้ธรรมชาติต่าง ๆ โดยมองว่า ในช่วง 5 ปีแรกของชีวิตเป็นช่วงที่เด็กจะเรียนรู้ทุกสิ่งจากประสบการณ์และการสำรวจค้นคว้าสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัว ซึ่งสอดคล้องกับปฏิญญาสากลเพื่อเด็กไทย พ.ศ. 2533 ที่ประเทศไทย ในฐานะภาคีสมาชิกขององค์การสหประชาชาติได้ประกาศรับรองอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก พ.ศ. 2532

ประเทศไทยได้นำอนุสัญญานี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาเด็กไทย และได้ประกาศใช้ปฏิญญาสากลเพื่อเด็กไทย พ.ศ. 2533 เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดแนวทางสำหรับการพัฒนาเด็กไทย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2553 แบ่งการบริหารจัดการ ออกเป็น 3 ด้านย่อย ได้แก่ ด้านการบริหารงาน ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2553)

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจำกัดขอบเขต ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเลย ในปี พ.ศ. 2557 รวมเป็นจำนวนทั้งหมด 3,840 คน ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้ส่งเสริมการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้ากองการศึกษา และนักวิชาการศึกษา จำนวน 302 คน 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูผู้ดูแลเด็ก ที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 1,300 คน และ 3) กลุ่ม คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2,238 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 351 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเลย จำนวน 3,840 คน ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 351 คน ประกอบด้วย กลุ่มผู้ส่งเสริมการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการศึกษา หัวหน้ากองการศึกษา และนักวิชาการศึกษา จำนวน 36 คน กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 117 คน และกลุ่ม คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 198 คน ดำเนินการสุ่มตัวอย่าง โดยการใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามอำเภอ และตำแหน่งหน้าที่ แล้วทำการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อศึกษาการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเลย โดยแบบสอบถามเกี่ยวกับ สภาพและปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดเลย แบ่งออกเป็น ด้านการบริหารงาน ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 นำเครื่องมือที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ของ Cronbach ได้ค่าความเที่ยงของสภาพการบริหารจัดการ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเท่ากับ 0.969 และปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เท่ากับ 0.972 นำแบบสอบถามที่ได้ไปสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย จำนวน 351 คน ข้อมูลการวิจัยที่เก็บได้ จะถูกนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ผลการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัยเป็นบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย ส่วนใหญ่หรือเป็นจำนวน 198 คน (56.4%) จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 351 คน เป็นกลุ่มคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และในจำนวนตัวอย่างที่สุ่มมาได้เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 161 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 45.9 และมากกว่าครึ่งหนึ่ง (190 คน) เป็นพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งคิดเป็นร้อยละ 54.1 ของตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ระดับสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารงาน รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงบประมาณ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระดับสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านการบริหารงาน	3.50	0.79	ปานกลาง
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	2.76	0.23	ปานกลาง
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	3.44	0.83	ปานกลาง
รวม	3.22	0.68	ปานกลาง

พบว่า การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย มีสภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงาน ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.79) รองลงมา

คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.83) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 2.76$, S.D. = 0.23)

3. ระดับปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงบประมาณ รองลงมา คือ ด้านการบริหารงาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารงานบุคคล ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ระดับปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านการบริหารงาน	3.16	0.69	ปานกลาง
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	3.26	0.42	ปานกลาง
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	2.96	0.55	ปานกลาง
รวม	3.13	0.51	ปานกลาง

พบว่า การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละด้านก็พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.42) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงาน ($\bar{X} = 3.16$, S.D. = 0.69) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 0.55)

4. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่โดยภาพรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 3 พบว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียง 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารงาน และด้านการบริหารงานบุคคล

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-values
1.ด้านการบริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม	8.084	2	4.402	7.263	.001
	ภายในกลุ่ม	210.901	348	.606		
	รวม	219.705	350			
2.ด้านการบริหารงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2.75	2	.137	2.472	.086
	ภายในกลุ่ม	19.338	348	.056		
	รวม	19.612	350			
3.ด้านการบริหารงานบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	11.046	2	5.523	8.340	.000
	ภายในกลุ่ม	230.451	348	.662		
	รวม	241.497	350			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4.950	2	2.475	7.603	.001
	ภายในกลุ่ม	113.288	348	.326		
	รวม	118.238	350			

5. เมื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าในภาพรวมผู้ให้ข้อมูลที่มีวุฒิทางการศึกษาที่แตกต่างกัน มีมุมมองเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็กที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่น้อยกว่า .05 ในทั้ง 3 ด้าน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเลย จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-values
1.ด้านการบริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม	10.040	2	5.020	8.333	.000
	ภายในกลุ่ม	209.664	348	.602		
	รวม	219.705	350			
2.ด้านการบริหารงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	.360	2	.180	3.257	.040
	ภายในกลุ่ม	19.252	348	.055		
	รวม	19.612	350			
3.ด้านการบริหารงานบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	11.163	2	5.582	8.433	.000
	ภายในกลุ่ม	230.334	348	.662		
	รวม	241.497	350			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	5.494	2	2.747	8.479	.000
	ภายในกลุ่ม	112.744	348	.324		
	รวม	118.238	350			

พบว่า บุคลากรสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. เมื่อเปรียบเทียบมุมมองทางด้านสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของบุคลากรของเทศบาลและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเลย พบว่า เมื่อทำการทดสอบด้วย t-test จะไม่เห็นความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งในภาพรวมและเมื่อทำการจำแนกเป็นรายด้าน ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเลย โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัด

การบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	เทศบาล (N=161)		อบต. (N=190)		t	p-values
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารงาน	3.47	0.82	3.51	0.76	0.46	.64
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	2.75	0.24	2.77	0.23	0.99	.32
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	3.39	0.85	3.48	0.81	1.04	.29
รวม	3.20	0.60	3.25	0.56	0.85	.39

7. เมื่อทำการเปรียบเทียบมุมมองเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ของผู้ให้ข้อมูลโดยภาพรวม พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีเพียง 2 ด้านเท่านั้น คือ ด้านการบริหารงานและด้านการบริหารงานบุคคล ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการบริหารงบประมาณไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเลย จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-values
1. ด้านการบริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม	5.695	2	2.847	6.088	.003
	ภายในกลุ่ม	162.744	348	.468		
	รวม	168.438	350			
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	.588	2	.294	1.657	.192
	ภายในกลุ่ม	61.746	348	.177		
	รวม	62.334	350			
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	6.830	2	3.415	11.669	.000
	ภายในกลุ่ม	101.841	348	.293		
	รวม	108.670	350			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3.634	2	1.817	7.075	.001
	ภายในกลุ่ม	89.362	348	.257		
	รวม	92.996	350			

8. เมื่อทำการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้ให้ข้อมูลทั้งในภาพรวมและเป็นรายด้านพบว่า ผู้ที่มีวุฒิทางการศึกษาที่แตกต่างกันมองปัญหาทางด้านการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า .05 ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน จังหวัดเลย จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-values
1.ด้านการบริหารงาน	ระหว่างกลุ่ม	7.1000	2	3.550	7.657	.001
	ภายในกลุ่ม	161.338	348	.464		
	รวม	168.438	350			
2.ด้านการบริหารงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	1.553	2	.777	4.446	.012
	ภายในกลุ่ม	60.781	348	.175		
	รวม	62.334	350			
3.ด้านการบริหารงานบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	6.741	2	3.370	11.507	.000
	ภายในกลุ่ม	101.929	348	.293		
	รวม	108.670	350			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4.622	2	2.311	9.100	.000
	ภายในกลุ่ม	88.374	348	.254		
	รวม	92.996	350			

9. เมื่อทำการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย โดยจำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัด พบว่า บุคลากรที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลและบุคลากรในสังกัดเทศบาล มีมุมมองเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งในภาพรวมและรายด้านที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดเลย จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัด โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	เทศบาล (N=161)		อบต. (N=190)		t	p-values
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารงาน	3.12	0.71	3.18	0.67	0.86	.38
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	3.26	0.42	3.27	0.42	0.23	.81
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	2.91	0.56	3.01	0.54	1.59	.11
รวม	3.10	0.52	3.15	0.50	1.02	.30

สรุปและอภิปรายผล

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย อภิปรายผล
การศึกษาตามแนวทางที่เสนอตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังต่อไปนี้

1. สภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย
ผลจากแบบสอบถาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนา
ครูผู้ดูแลเด็กให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และมีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการจัดประสบการณ์
กับเด็ก และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนางบประมาณที่ได้รับการอุดหนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
นำไปใช้จ่ายเป็นค่าตอบแทน ค่าครองชีพ และนำไปใช้จ่ายเป็นค่าอาหารกลางวัน เมื่อพิจารณาเป็นราย
ด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการบริหารงาน ทั้งนี้เนื่องจาก กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ได้จัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้้องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปอย่างมีระบบ มีมาตรฐาน
และคุณภาพตามหลักวิชาการ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2553) สอดคล้องกับงานวิจัย
ของ รัชณี ธาดา (2555) ที่ได้ศึกษา การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุบลราชธานี ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารจัดการ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม
และความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุน
จากทุกภาคส่วนและด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กเล็กปฐมวัย มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีงบประมาณในการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเพียงพอ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ และสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนา งานต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างทั่วถึง เมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการบริหารงบประมาณ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง ไม่ได้ตั้งงบประมาณจากเงินรายได้เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทร์เพ็ญ สุขทวี (2555) ที่ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหาร ส่วนตำบลปะเคียบ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบ การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการถ่ายโอนมาจากส่วนราชการต่าง ๆ และที่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง ดังนั้นมาตรฐานการดำเนินงานและบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงมีความแตกต่างกันในด้านโครงสร้าง อาคาร สถานที่ และการบริหารงาน กรมส่งเสริมการปกครอง ส่วนท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้จึงได้จัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปอย่างมีระบบ มีมาตรฐาน และมีคุณภาพตามหลักวิชาการ

3. เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเลย ดังนี้

3.1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นกลุ่มผู้ส่งเสริมการศึกษา กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน และกลุ่มคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า มีสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อนำมาพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ว่า

1. ด้านการบริหารงาน เมื่อเปรียบเทียบตามตำแหน่งหน้าที่ กลุ่มผู้ส่งเสริมการ จัดการศึกษา กับกลุ่มคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

2. ด้านการบริหารงบประมาณ เมื่อเปรียบเทียบตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า กลุ่มผู้ส่งเสริมการจัดการศึกษา กับกลุ่มคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

3. ด้านการบริหารงานบุคคล เมื่อเปรียบเทียบตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า กลุ่มผู้ส่งเสริมการจัดการศึกษา กับกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 และกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา กับกลุ่มคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากกลุ่มผู้ส่งเสริมการจัดการศึกษามีบริบทในการทำงานแตกต่างกันไปจากกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน จึงทำให้มีความคิดเห็นต่อการดำเนินการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มผู้ส่งเสริมการจัดการศึกษามีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบดูแลบุคลากร และการดำเนินงานภายในศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ให้เป็นไปตามนโยบาย และแผนงานที่วางไว้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และด้วยความ เรียบร้อย เกิดประโยชน์ต่อเด็กมากที่สุด ส่วนกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน มีหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามกิจวัตรของ เด็กเพื่อให้เด็กมีความเจริญเติบโต มีพัฒนาการทุกด้านตามวัยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในลักษณะ บูรณาการเชิงสร้างสรรค์ จัดสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะเหมาะสมในการพัฒนาเด็กทุกด้าน ประสานสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และสมาชิกในครอบครัว ตลอดจนเป็นสื่อกลางในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ ผู้ปกครองและสมาชิกในครอบครัว ซึ่งเป็นไปตาม มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2553)

3.2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ผู้ที่มีวุฒิการศึกษา จำแนกเป็นต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ว่า

1. ด้านการบริหารงาน เมื่อเปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษา พบว่า กลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

2. ด้านการบริหารงบประมาณ เมื่อเปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษา พบว่า กลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

3. ด้านการบริหารงานบุคคล เมื่อเปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษา พบว่า กลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกอร อุณาพรหม (2553) ได้ศึกษา การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม พบว่า การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของ ข้าราชการ ผู้ดูแลเด็กและประชาชน คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แต่ละด้าน

ไม่แตกต่างกัน การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ด้านที่ต้องการหาแนวทางพัฒนามี 2 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย และด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน

3.3 เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัด ดังนี้

โดยภาพรวมและรายด้าน เมื่อจำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัดไม่แตกต่างกัน ทั้งที่บุคลากรที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากกว่าบุคลากรที่สังกัดเทศบาล ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลต่างก็เป็นหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและต่างก็มีอำนาจหน้าที่ในการบริการสาธารณะต่าง ๆ ภายในเขตรับผิดชอบของตนเอง จึงมีแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเหมือนกัน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2553)

4. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย สรุปได้ ดังนี้

4.1 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ดังนี้ โดยภาพรวมจะไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการบริหารงานพบว่า กลุ่มผู้ส่งเสริมการจัดการศึกษากับกลุ่มคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ด้านการบริหารงบประมาณ เมื่อเปรียบเทียบตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่าไม่แตกต่างกัน ด้านการบริหารงานบุคคล เมื่อเปรียบเทียบตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่าทุกตำแหน่ง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการศึกษา มีบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ต่างกัน แต่ทุกคนมีจุดมุ่งหมายร่วมกันคือ เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการจัดการศึกษา และสามารถให้การอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กเล็กได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพ

4.2 เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันจะมองปัญหาในภาพรวมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อแยกวิเคราะห์มุมมองเกี่ยวกับปัญหาเป็นรายด้าน ได้ผลดังนี้

1. ด้านการบริหารงาน เมื่อเปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

2. ด้านการบริหารงบประมาณ เมื่อเปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษา พบว่าผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

3. ด้านการบริหารงบประมาณ เมื่อเปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษา พบว่าผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

4.3 เมื่อจำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัด โดยภาพรวมและรายด้าน เมื่อจำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัดจะไม่พบความแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แนวคิดพื้นฐานการจัดการศึกษาปฐมวัย หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงทำให้บุคลากรสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีหน่วยงานต้นสังกัดเป็นเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรกมล ดวงพลอ่อน (2556) ที่ได้ศึกษา การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และได้พบว่าไม่แตกต่างกัน ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ได้ข้อเสนอแนะจากบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเลย ใน 3 ด้าน อันได้แก่ 1) ด้านงบประมาณ 2) ด้านการบริหารงาน และ 3) ด้านบุคลากร ดังนี้

1. ด้านงบประมาณ

รัฐควรจัดสรรงบประมาณในการจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์และสื่อการเรียน การสอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเพียงพอ นอกจากนี้รัฐควรเพิ่มงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนางานต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพยิ่งขึ้น

2. ด้านการบริหารงาน

รัฐควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความสำคัญของพัฒนา ศูนย์เด็กเล็ก ตลอดจนพัฒนาศักยภาพทางการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้สามารถทำการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อให้การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

รัฐควรมีการกำหนดกรอบอัตรากำลังของบุคลากรตรงตามคุณสมบัติของตำแหน่ง และเหมาะสมกับจำนวนเด็กเล็ก ส่วนบุคลากรที่คัดเลือกมาได้และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำเป็นต้องได้รับการปฐมนิเทศ ส่วนบุคลากรที่ได้รับการบรรจุจะต้องได้รับการสนับสนุนและการเอาใจใส่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องได้รับการนิเทศและกำกับติดตามการปฏิบัติงานที่ของครูผู้ดูแลเด็ก

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร อุณาพรหม. (2553). การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กันยา สงฆ์คลัง และศุภวันนากร วงศ์ธนวุธ. (2554). กลยุทธ์ในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน่ายุ้ยยอดเยี่ยม ระดับประเทศ. *วารสารการบริหารท้องถิ่น*, 4(1), 57-69.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2553). *มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- _____. (2550). *คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- จันทร์เพ็ญ สุขทวี. (2555). *ปัญหาและความต้องการในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลปะเคียบ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2537. *การบริหารสถานศึกษาปฐมวัย (หน่วยที่ 12 –15)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542. *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 116 ตอนที่ 114 ก. ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2542.
- พิชญา เต็มวงษ์ สมศักดิ์ สีตาทูลฤทธิ์ และชยานันท์ มนเพียรจันทร์. (2558). ตัวแปรที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น. *วารสารการบริหารท้องถิ่น*, 8(4), 19-36.

- รัตน์ ธาดา. (2555). การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรส่วนท้องถิ่นใน จังหวัดอุบลราชธานี (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี.
- วรกมล ดวงพลอ่อน. (2556). การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สุพิชญากรณ์ แก้วพิจิตร และลลิต โกศัยยานนท์. (2553). การประเมินการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตพื้นที่ตำบลหัวไทรอำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา. *วารสารการบริหารท้องถิ่น*, 3(3), 39-51.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.